

MEDBORGERLIG
SAMLING

Försvarspolitiskt program för Medborgerlig Samling

Antaget av partistämman i Göteborg den 23 april 2017

Reviderat av partistämman den 14 november 2020

Försvarspolitiskt program 2020 för Medborgerlig Samling

Inledning

Rikets försvar är en av statens allra mest centrala uppgifter. Utan en trovärdig försvarsförmåga utelämnas vi till omvärldens goda vilja. Inget av riksdagens partier tar idag denna uppgift på tillräckligt stort allvar. Detta understryks av att regeringar på bägge sidorna blockgränsen under de senare decennierna har underminerat denna försvarsförmåga som tar lång tid att bygga upp men går väldigt snabbt att bryta ned. Medborgerlig Samling ser försvaret som en långsiktig investering i vår frihet, säkerhet och trygghet och prioriterar ett fungerande totalförsvar högt.

Medborgerlig Samling vill

- Att Sverige ska kunna försvara sitt eget territorium
- Att minst 2,5 % av BNP ska användas till försvar
- Att totalförsvaret ska återuppbyggas
- Att landets självförsörjningsförmåga av förnödenheter ska vara hållbar över tiden
- Att personalen inom försvaret ska bestå av både värnpliktiga soldater och yrkessoldater
- Att en ettårig samhällsplikt införs för både kvinnor och män som antingen genomförs som totalförsvarsplikt eller som civilplikt inom viktiga samhällsfunktioner
- Att Sverige ska ansöka om medlemskap i NATO
- Införandet av en gemensam statlig säkerhetstjänst
- Att Försvarsmakten kan bidra till bekämpning av nationell och internationell terrorism
- Att Försvarsmaktens personal får avsevärt högre löner

Problembild

Vår försvarsförmåga är kraftigt underfinansierad. 1975 var försvarsutgifterna 3,1 % av BNP, och under 80-talets början var försvarsutgifterna fortfarande kring 3 %. Sedan kom Sovjetunionens fall och Ryssland började utvecklas mot en liberal demokrati. Då in-tecknades den eviga freden av i princip alla politiker i Västeuropa. Inom loppet av ett årtionde sjönk försvarets andel av BNP från 2,4 % av BNP ner till 1,6 % och är nu nere i cirka 1%.

Sverige är i princip försvarslöst mot en beslutsam och kapabel yttre fiende. Materiella, personella och systemmässiga brister finns inom flera områden. En beredskap saknas för att försörja folket med dess mest grundläggande behov i en situation där vi, på grund av konflikt i närområdet eller av en annan anledning, blir avskurna från leveranser från

omvärlden. De lager av livsmedel, sjukvårdsprodukter, mediciner och drivmedel som har funnits har avvecklats på ett synnerligen ansvarslost sätt.

Medborgerlig Samling anser att försvaret är en prioriterad kärnuppgift för staten.

Bakgrund

Slutet på det kalla kriget ledde till ett decennium av förhoppningar om varaktig fred och avspänning. Sverige var ett av de länder som utnyttjade den så kallade fredsdividenden till att dra ner på försvarsutgifterna och satsa på ett så kallat expeditionsförsvaret. Det innebar att det tidigare invasionsförsvaret skulle monteras ner och ersättas med ett expeditionsförsvaret som syftade till att stödja internationella fredsoperationer i oroliga hörn av världen i samarbete med likasinnade partnerländer. Förhoppningen var att Sveriges partnerländer även skulle komma till vår hjälp, ifall det mycket osannolika skulle inträffa att den säkerhetspolitiska situationen kraftigt försämrades i vårt eget närområde.

Sammanbrottet för den europeiska säkerhetsordningen

De senaste årens utveckling visar att spänningarna i Europa återigen ökar. Efter det kalla krigets slut släppte Ryssland aldrig tanken på att det hade rätt att utöva inflytande över politiken i det som det kommit att definiera som sitt närområde.

Ett tidigt tecken på att allt inte stod rätt till var president Putins tal vid den säkerhetspolitiska konferensen i München 2007, där han kraftfullt kritiserade USA:s politik och lät antyda att Ryssland fortsättningsvis skulle stå upp för sina egna intressen – även om dessa inbegrep andra länder. Talet följdes av rysk-georgiska kriget augusti 2008, liksom destabiliseringen av Ukraina, som från våren 2014 övergick i annekteringen av Krimhalvön och ett mestadels lågintensivt krig i Donbas-regionen, där ryskstödda separatister och även reguljära ryska trupper slåss mot den ukrainska centralmakten.

Sedan Georgien-kriget har Rysslands politik understötts av ett aktivt återtagande av militär förmåga. Denna omfattar såväl militär professionalisering med fler stående förband, pågående generationsväxling av vapenplattformar och vapensystem, samt ett mer ambitiöst övningsmönster omfattande såväl storskaliga militära övningar som beredskapsövningar där sammandragning av förband och snabba förflyttningar över stora avstånd övas. Ryssland har använt sig av kriget i östra Ukraina och Syrien för att förbättra sin förmåga att använda sig av krigsmakten offensivt.

Inrikespolitiskt har Ryssland agerat för att kväva all opposition till den förda politiken såväl med hjälp av administrativa åtgärder som utbredd propaganda via statligt kontrollerade massmedia och internet. Utvecklingen har alltså gått i auktoritär riktning, vilket utökat de ryska ledarnas handlingsutrymme. Putins senaste tilltag att säkerställa makten till sin person syns i ambitionen att ändra Rysslands konstitution på ett för Putin passande sätt.

Försvagandet av de internationella institutionerna

Det ryska agerandet bryter mot såväl andan som många gånger bokstaven i de grundläggande överenskommelserna för europeisk säkerhet, Helsingforsavtalet 1975 och Budapestdokumentet 1994. Detta har inte kunnat följas upp av några kraftfulla motåtgärder från det internationella samfundet beroende på de internationella institutionernas inbyggda svagheter och fortsatta försvagning av populistiska politiska krafter.

Trots den betydelse som FN har inom många områden, har organisationen på grund av vetorätten aldrig varit särskilt handlingskraftigt i de konflikter i vilka en eller flera av världens fem stormakter är inblandade.

I Europa fortsätter EU:s säkerhetspolitik att bedrivas på mellanstatlig nivå även sedan Lissabonfördraget trädde i kraft 2009. Trots en ny organisation för utrikes- och säkerhetspolitiken krävs fortsatt enighet mellan alla medlemsstater för att beslut ska kunna fattas, vilket ofta leder till en långsam, tungrodd och urvattnad beslutsprocess. Tyngdpunkten för europeiskt militärt samarbete är därmed fortsatt NATO, vilket ytterligare accentueras av BREXIT. För närvarande lever bara ett fåtal europeiska länder upp till ambitionen om att lägga 2 procent av BNP på försvaret. Detta har länge varit en friktionsyta i de europeiska NATO-medlemmarnas relation till USA.

Utvecklingen inom vårt närområde

De ökade spänningarna i Europa har även kommit till uttryck i Sveriges närmaste omvärld, i Östersjöregionen. Redan tidigt efter Sovjetunionens fall började Ryssland underblåsa de etniska motsättningarna i Estland och Lettland. Vidare har det utnyttjat sin starka ställning på de baltiska energimarknaderna som ett instrument för politiska och ekonomiska påtryckningar. Sammantaget med Rysslands agerande mot bland annat Georgien, Ukraina och Moldavien och ifrågasättandet av den europeiska säkerhetsordningen har osäkerheten kring spelreglerna i östra Östersjöregionen blivit större.

Den militärtekniska utvecklingen mot allt fler och bättre långräckviddiga precisionsstyrda vapen innebär samtidigt att hela Östersjöregionen ur militär synvinkel är att betrakta som ett sammanhängande operationsområde. Det kan därmed inte uteslutas att Sverige kan bli indraget i en konflikt som primärt berör andra delar av Östersjöregionen.

Sveriges mycket begränsade försvar i kombination med den ensidiga svenska solidaritetsförklaringen från 2009 – som definitivt satte punkt för den tidigare formeln alliansfrihet i fred, neutralitet i krig – har snarare fortsatt destabilisera Östersjöregionen än bidragit till dess stabilisering. Det är tydligt för alla inblandade att Sverige idag har mycket begränsade möjligheter att hävda svenskt territorium, än mindre att bidra till andra länders försvar. Sveriges historiska handlingsmönster tyder också på att vi främst ställer oss utanför alla konflikter än lever upp till våra egna tidigare deklARATIONER. Såväl

vi själva som vår omvärld skulle bli säkrare av att Sverige hade en tydligare och trovärdigt förpliktigande politik vars innebörd är glasklar för övriga Östersjöstater.

Försvarspolitiska förslag

Säkerhetspolitisk och militär strategi

Sverige ska på egen hand ha ett trovärdigt försvar. Det innebär att försvaret måste ha en trovärdig offensiv och defensiv förmåga att möta hot, oavsett om de kommer från en stat eller andra aktörer.

Sverige ska kunna försvara hela sitt territorium. MED vill därför återinföra ett totalförsvar som innefattar både ett militärt och ett civilt försvar. Det militära försvaret ska bestå av en blandning av professionella soldater och värnpliktiga. Värnplikten ska vara könsneutral. Försvarsanslaget ska höjas till minst 2,5 % av BNP. På kort sikt bör statens belåning ökas, för att täcka akuta materiella och övriga brister i Försvarsmakten.

Det långsiktiga målet för svensk säkerhetspolitik enligt MED är att Sverige tillsammans med nordiska och Östersjöstater ska bygga fred och säkerhet i Östersjöregionen. MED bejakar Sveriges nuvarande bilaterala och multilaterala samarbeten med Finland, Norge, Danmark, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Tyskland, Frankrike, Storbritannien och USA. För att politiken ska vara långsiktigt trovärdig och uthållig, och för att samarbetet ska kunna bedrivas fullt ut, anser MED att det behövs ett svenskt Nato-medlemskap.

Det kommer att ta många år innan tillräcklig kapacitet har byggts upp inom försvaret, även om uppbyggnaden påbörjas snarast. Försvaret av Sverige får inte lämnas därhän under denna tid. Därför behövs samarbete. Sverige delar de demokratiska värderingar som finns i Europa och ska fortsatt vara solidarisk med den värdegemenskap som Europeiska Unionen företräder. Då de flesta EU-länderna är medlemmar i försvarsalliansen NATO, så ska Sverige bli medlem i NATO. Med detta får Sverige tillgång till den enda struktur som i dagsläget på ett fullgott sätt kan försvara Sverige och den Europeiska Unionens medlemsländer. Målet är självklart också att Sverige ska kunna ge ett trovärdigt stöd till NATO:s artikel 5 och andra EU-länder i enlighet med den svenska solidaritetsförklaringen.

Som ett första steg är det dock helt nödvändigt att Sverige här och nu tar ett förnyat ansvar för sin egen säkerhet. Sverige ska bygga upp ett starkt försvar som syftar till att försvara svenskt territorium och hävda svensk suveränitet. Den tid är över då Försvarsmakten kunde behandlas som ett instrument för regional sysselsättningspolitik, som budgetregulator eller som ett ekonomiskt särintresse.

Försvaret ska vara fullvärdigt och innefatta samtliga vapenslag som samordnat ska kunna bemöta attacker från yttre fiender.

Medborgerlig Samling vill återinföra ett heltäckande totalförsvar, innefattande både ett militärt och ett civilt försvar. Det civila försvaret ska skydda befolkningen i såväl freds- som krigstid och ska kunna användas vid större olyckor och katastrofer.

I återupprättandet av totalförsvaret ingår återuppbyggnad av förnödenhetslager. Särskild hänsyn ska också tas till att säkra samhällsviktig infrastruktur för att tåla påfrestningar i fred, kris och krig.

Självförsörjning av förnödenheter

Sveriges självförsörjningsförmåga är kraftigt försvagad. Vid avskurna importvägar så blir det svårt att försörja befolkningen med mat och övriga förnödenheter. Förmågan att bedriva livsmedelsproduktion självständigt i landet är lågt, eftersom drivmedel till maskiner måste importeras idag. Självförsörjningsgraden måste höjas avsevärt

Strategiskt viktiga områden

MED vill att Sverige med egna resurser ska kunna försvara sitt territorium, oavsett varifrån fienden kommer. Därför ska försvaret ha militära anläggningar på strategiskt väsentliga platser runt om i hela landet.

Sverige är ett import- och exportberoende land för sin försörjning. Samhället är inte heller särskilt tåligt när det gäller påfrestningar. Därför måste ett civilt försvar säkerställa att grundläggande samhällsfunktioner, tjänster och livsmedelsförsörjningen fungerar under kris eller krig. Geostrategiskt är Mälardalsregionen, Göteborgsregionen, Malmöregionen, Gotland och Nordkalotten prioriterade. Alla dessa områden ska kunna försvaras samtidigt mot hot från luften, marken och från sjön.

Värdlandsstöd ska kunna ges till de nationer som deltar i det gemensamma försvaret.

Personalförsörjning

Det militära försvaret ska utgöras av både värnpliktiga soldater och yrkessoldater. Värnpliktiga ska vara unga män och kvinnor som rekryteras och utbildas för respektive vapenslag och tränas av yrkesmilitärer. Värnplikten kan utgöra en del av den samhällsplikt som unga män och kvinnor ska genomgå efter avslutad skolutbildning, från 18 års ålder. Målsättningen bör vara att försvaret fortlöpande består av sammantaget 250 000 – 280 000 värnpliktiga och yrkesmilitärer.

De som inte genomgår militär värnplikt ska istället göra civilplikt. Civilplikten innefattar att vara stödresurs för räddningstjänsten, civilförsvaret, förskolor och skolor, inom vården och äldreomsorgen samt inom andra samhällsfunktioner där insatser kan behövas.

För att behålla och attrahera rätt människor till Försvarsmakten, ska lönerna höjas med 30–50%.

Armé

Armén ska ha fem brigader; i Stockholm, Göteborg, Malmö och Boden plus en rörlig reserv. Utöver detta ska hemvärnet ansvara för lokalförsvar i övriga tätorter. Hemvärnet ska ha en förmåga att eldleda kvalificerat artilleri. Driftvärn ska återupprättas hos samhällsviktiga myndigheter och företag. Gotland ska ha en förstärkt bataljon. Brigaderna ska utökas kraftigt, så att varje brigad har en artilleribataljon med både eldrörsartilleri och raketartilleri med 30 mils räckvidd. Utöver detta ska varje brigad ha en luftvärnsbataljon. Antalet militärpolisbataljoner utökas till tre stycken, lokaliserade i Stockholm, Göteborg och Malmö. Dessa ska kunna ge Polismyndigheten stöd vid behov.

Den materiella nivån måste höjas avsevärt, både avseende skyddsförmåga och offensiv förmåga. Personlig utrustning ska anskaffas för soldater, så att den bästa materielen är tillgänglig för all krigsplacerad personal. Artilleriet ska stärkas med fler artilleripjäser och långräckviddigt raket-/robotartilleri. Förmåga till förkortade eldledningscykler ska prioriteras.

Marin

Marinen ska ha basering i Stockholm, Göteborg, Karlskrona och Gotland. Antalet ubåtar ska uppgå till 8 stycken. Ytstridsfartyg av Visbyklass (motsvarande) ska uppgå till 10 stycken. Dessa ska förses med robotluftvärn. Marinen ska tillföras tre fregatter, med inriktning på kvalificerat robotluftvärn och kvalificerade sjö- och markmålsrobotar. Minröjningskapacitet för att skydda Stockholm och Göteborg måste finnas. Ubåtsvapnet tillförs kryssningsmissiler. Kustartilleriet ska återupprättas med robotsystem som har både sjömåls- och markmålskapacitet, med räckvidder på 500 km, eller mer.

Flyg

Flygvapnet ska ha flygdivisioner i Ronneby, Såtenäs, Uppsala och Luleå. Antalet Gripen E ska utökas till 150. Transportflyget och skolflygplan ska omsättas omedelbart. Strategiskt luftvärn anskaffas till flygvapnet, som har förmåga att bekämpa medeldistansmissiler och kryssningsrobotar. Luftvärnsförmågan ska klara av ballistiska missiler. Luftvärnssystemet ska i fredstid kunna skydda Stockholm och Göteborg mot strategiska överfall med ballistiska missiler. Drönare ska kunna bekämpas av alla stridskrafter, men med stöd från luftförsvaret. Flygvapnet ska tillföras robotar och kryssningsmissiler, med sjö- och markmålskapacitet för att kunna verka mot en potentiell motståndares brohuvud, utskeppningshamnar eller andra vitala resurser. En attackhelikopterbataljon ska också upprättas i Mälardalsregionen.

Flygvapnet ska i största möjliga mån vara den statliga operatören för svenska statsluftfartyg, dvs. i huvudsak statliga flygplan, drönare och helikoptrar, även för andra myndigheter.

Försvarsmaktsgemensamma funktioner

Armé-, marin- och flygstridskrafter måste erhålla stödfunktioner i tillräcklig omfattning. Särskild vikt ska läggas vid att ha tillräcklig tillgång till logistikresurser, lednings- och underrättelsefunktioner.

Försvarsmateriel

En väsentlig del av försvarsförmågan består i kvaliteten på och tillgången till militär utrustning, reservdelar och teknisk kompetens, särskilt i tider av konflikt. Därför vill Medborgerlig Samling att försvaret ska prioritera inköp av svensktillverkade militära produkter när så är möjligt, utan att avkall görs på kvalitetskrav och kostnadseffektivitet. I alla lägen ska säkerhetspolitiska hänsyn prioriteras när det gäller val av samarbetspartners.

Svensk försvarsindustri har gott internationellt renommé och ska stimuleras till att utveckla och tillverka högkvalitativa produkter som också ska få säljas till andra länder. En nationell försvarsindustri ger även ringar på vattnet för annan högteknologisk forskning och industri.

Sverige ska sträva efter att ha materiella samarbeten, framförallt inom områden som leder till ekonomiska och teknologiska samordningsvinster, med i första hand allierade länder.

Driftvärn

Ett antal samhällskritiska myndigheter och företag ska upprätta driftvärn för att kunna skydda sin egen verksamhet.

Beredskapspoliser

Beredskapspolisen ska återinföras och tillhöra polismyndigheten.

Statlig säkerhetstjänst

Då framtida hot kan uppstå i alla nivåer, från djupaste fred och i alla konfliktnivåer, ända upp till krig, så måste det finnas en ensad säkerhetstjänst på en statligt samordnande nivå. Då en kedja inte är starkare än sin svagaste länk, så bör staten ha en enhetlig säkerhetstjänst för alla arenor, inklusive cyberområdet. Säkerhetstjänsten får en ensande uppgift inom alla statliga myndigheters säkerhetstjänst. Dock så ska fortsättningsvis underrättelsetjänster finnas hos de myndigheter som har dessa idag. Exempelvis är polismyndigheten och säkerhetspolisen lämpligast för underrättelsetjänst inom riket och Försvarsmakten för militär underrättelsetjänst. Övriga underrättelsetjänster fortsätter med sin verksamhet som idag.

Ett motiv för en enhetlig statlig säkerhetstjänst är de säkerhetshot som har avslöjats i statlig verksamhet, som till exempel Transportstyrelsens läckage av sekretessbelagda uppgifter. Eller för den delen, de säkerhetshot, som försäljning av kommunal infrastruktur till utländska aktörer kan medföra.

Då denna funktion blir politiskt känslig, så är det lämpligt att en statlig säkerhetstjänst underställs någon form av parlamentarisk kontroll, vilket inkluderar oppositionen.

Nationell och internationell terrorism

Då nationella och internationella terroristorganisationer kan ha militära förmågor som överstiger polismyndighetens kapacitet, ska Försvarsmakten kunna delta i bekämpandet av terrorism. Det förutsätter att medlemmar i terroristorganisationer klassificeras som kombattanter. Beslutet för detta är alltid politiskt och bör vara underställt parlamentarisk kontroll med kvalificerad majoritet eller motsvarande mekanismer. Försvarsmakten ska självfallet kunna samverka med andra länder, som bekämpar terrorism.